

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ**

КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПОЛІТИЧНА СОЦІОЛОГІЯ**

Освітньо-професійна програма Політологія

Спеціальність – 052 Політологія

Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

Освітній ступінь – бакалавр

Розробник:

Подлєсна Ганна,

к. псих. н., доцент, доцент кафедри

гуманітарних і соціальних дисциплін

Гарант ОПП:

Приходько Сергій,

к. політ. н., доцент

Полтава, 2020 р.

Назва навчальної дисципліни	Політична соціологія <i>вибіркова фахова навчальна дисципліна</i>
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Викладач: Подлесна Ганна , к. псих. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін. Контакти: ауд. 454, навчальний корпус № 4 e-mail: ganna.podliesna@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/podlyesna-ganna-volodymyrivna
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність, спеціалізація	052 Політологія
Попередні умови для вивчення дисципліни	дисципліни, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: «Філософія», «Основи політології», «Історія політичних вчень», «Історія та культура України».

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: надання студентам повноцінної, багатомірної картини проявів політичного простору сучасного суспільства, особливостей та тенденцій його розвитку як елемента соціального світу, механізмів структурування, функціонування та розвитку політичного простору.

Основні завдання навчальної дисципліни: є визначення співвідношення політичної соціології з іншими науками про політику; місце політичної соціології в системі соціологічних знань; розкрити сутність політики з позицій соціологічного аналізу: як сфери суспільного життя; як соціального інституту; як особливого різновиду соціального простору; познайомити студентів із основними соціологічними теоріями політики; розглянути загальні та специфічні методи теоретичного та емпіричного соціологічного аналізу політики; познайомити з головними тенденціями сучасних соціально-політических процесів..

Компетентності	Програмні результати	
	загальні	фахові
<p>ЗК 1. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 2. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК. 3 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК. 4. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК. 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК. 7. Здатність діяти на основі етичних міркувань, діяти політично й соціально відповідально та свідомо.</p>		<p>ПРН 1. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.</p> <p>ПРН 2. Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності.</p> <p>ПРН 3. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.</p> <p>ПРН 4. Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.</p>

Програма навчальної дисципліни

- Тема 1. Предмет та методи політичної соціології.
- Тема 2. Становлення та сучасний стан політичної соціології в системі наук.
- Тема 3. Політика як соціальний феномен.
- Тема 4. Соціологічне вивчення влади.
- Тема 5. Соціально-політичні інститути суспільства.
- Тема 6. Соціальні нерівності та стратифікація політичного простору.
- Тема 7. Соціологічний аналіз політичних еліт, політичних партій та політичних рухів.
- Тема 8. Соціологічне вивчення політичної та електоральної поведінки.
- Тема 9. Соціально-політична свідомість та культура.
- Тема 10. Політичний аналіз та прогнозування.

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 120. Кількість кредитів – 4. Форма семестрового контролю – залік.

Політика оцінювання

1. Академічна добросередінність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної добросередінності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної добросередінності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

2. Система оцінювання

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів	Форми оцінювання результатів навчання
ПРН 1. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.	15	15	9	Опитування, виконання практичних завдань, написання реферату, написання тестів, виконання
ПРН 2. Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності.	24	24	14	
ПРН 3. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.	26	26	16	

ПРН 4. Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.	35	35	21	завдань самостійної роботи
---	----	----	----	----------------------------

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування	Виконання практичних завдань	Виконання тестових завдань	Виконання завдань самостійної роботи (конспект)	
Тема 1. Предмет та методи політичної соціології	-	-		3	3
Тема 2. Становлення та сучасний стан політичної соціології в системі наук	2	5		3	15
Тема 3. Політика як соціальний феномен	3	5		3	11
Тема 4. Соціологічне вивчення влади	3	5		3	11
Тема 5. Соціально-політичні інститути суспільства	3	5		3	11
Тема 6. Соціальні нерівності та стратифікація політичного простору	3	5		3	16
Тема 7. Соціологічний аналіз політичних еліт, політичних партій та політичних рухів	3	5		3	11
Тема 8. Соціологічне вивчення політичної та електоральної поведінки	3	5		3	11
Тема 9. Соціально-політична свідомість та культура	-	-		3	8
Тема 10. Політичний аналіз та прогнозування	-	-		3	3
Разом	20	35	15	30	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

- Головатий М. Ф. Соціологія політики: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: МАУП, 2003. 504 с
- Гончарук-Чолач Т. В., Джугла Н.В. Політична соціологія: навчальний посібник. Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр «Економічна думка ТНЕУ», 2018. 250 с.
- Масловський, М.В. Соціологія політики: класичні та сучасні теорії: навч. посібник. М.: Новий. підручник, 2004. 174 с.
- Кола, Домінік Політична соціологія: перек. з фр. М.: Видавництво «Всесвіт», «ИНФРА-М», 2001. 406 с.

Допоміжні:

- Бауман, Зигмунд Глобалізація. Наслідки для людини і суспільства / Зигмунд Бауман / Пер. з англ. І.Андрющенка . К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 109 с.
- Вишняк О. Електоральна соціологія. К. : Інститут соціології НАНУ, 1998. 310 с.
- Волович В., Макеєв С. Соціальна стратифікація і політика // Політична думка, №1, 1993.

4. Гіденс, Ентоні Нестримний світ: як глобалізація перетворює наше життя / Ентоні Гіденс, К.: Альтерпрес, 2004. 100 с. .
5. Глобальные трансформации: политика, экономика, культура; пер. с англ. / Д. Хелд, Д. Гольдблatt, Э. Макгрю, Дж. Перратон. М.: Праксис, 2004. 576 с
6. Дарендорф, Ральф У пошуках нового устрою: Лекції на тему політики свободи у ХХІ ст./ Пер. з нім. А.Орган. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006.

Інтернет ресурси:

1. Політична соціологія: наукова електронна бібліотека. М. : Інтер-Плюс, 2000. URL : <http://sbiblio.com/biblio/archive/politsoc/1.aspx>
2. Соціологічні дослідження: наукова електронна М. : Інтер-Плюс, 2007. URL: <http://www.isras.ru/socis.html>, вільний.–
3. Журнал соціології та соціальної антропології. 2008.– URL: <http://www.soc.pu.ru/publications/jssa>.
4. Журнал Соціальна реальність. 2006 URL: http://socreal.fom.ru/?link=PAST_RELEASES.
5. Журнал «Соціологічні дослідження». 2005 URL: <http://socis.isras.ru>.
6. Bell Daniel. The End of Ideology (Conclusion). URL: <http://xroads.virginia.edu/~DRBR/bell-end.html>
7. Bernhagen P. Conceptual and Operational Problems in Identifying Political Power. Trinity College, Dublin, 2000. URL: http://www.tcd.ie/Political_Science/P.Bernhagen/Power.pdf
8. Закон України «Про політичні партії в Україні». URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2365-14>
9. Закон України «Про громадські об'єднання» URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>
10. Сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>
11. Реєстр політичних партій. URL:<http://www.minjust.gov.ua/parties>
12. Бібліотеки та інформаційні центри України. URL: <http://www.nbuu.gov.ua/portal/libukr.html>
13. Електронні бібліотеки. URL: <http://www.nbuu.gov.ua/portal/books.html>